

Lemmikkien matkassa

Jotta uskoisitte nämä koiruudet ja kissuudet, laitan loppuun kuvani, joka mielestäni on erinomainen.

Pyöriskelen alinomaan jonkun jaloissa, milloin kasvattiäitini Ronjan, sakemannin, milloin 5-vuotiaan tytön ja 3- vuotiaan tytön, ihmispentujen, milloin isännän, milloin emännän. Ronja alkaa jo oppia, neulanterävät hampaani ovat oikeat tehosekoittimet, joskin ojennusta tulee sopivasti häneltäkin.

Ihmispennut ovat sopivan kokoisia leikkikumppaneita, samalla tavalla loppumattoman uteliaita, kyselevät isännältä ja emännältä kaikenlaista ja minä poika kuuntelen korvat pystyssä, mitä kaikkea pöydän tasolla kerrotaan.

Tänään oli haettu valokuvakansio ”Kissoja, kissoja.” Höröstän korviani ja kuuntelen emännän selostusta .

-Lappi on laaja maa, tässä on Inarijärvi, tässä on Inarin kylä ja tämä on kissanpentu. Olimme käyneet tutustumassa Sevettiin ja palailimme kotiin kun pensaasta ilmestyi kissanpentu, joka liittyi muitta mutkitta seuraamme. Asteli joukon jatkona ovesta sisään, kierteli huoneitten nurkat, esitteli itsensä saamenkielellä, pyysi suomeksi maitoa ja asettui taloksi.

Onpa kissanpäivät ja oudot tavat Lapissa, minut haettiin emon luota monen, monen sadan kilometrin päästä autolla. Ero emosta, oudot hajut, kolinat pelotti, voin pahoin, oksentelin. Lopulta nukahdin syliin ja pääsin kuin pääsinkin uuteen kotiini, Ronjan hoiviin.
- Kissan nimi? kuului kuin yhdestä suusta. ”Oliko pankaa, jossa nimi? Huusiko joku pihalla kissaa nimeltä?”

Kuulin, kuinka selostettiin kyselyt pihaväelle, kylälle. Keneltäkään ei ollut kateissa, eikä pankaa ollut, jossa mitään. Tiedettiin, että joku oli lähtenyt Ruotsiin ja siltä vissiin jäänyt.

-Kun olimme Sevetin baarissa oli joku tullut ovesta ja liittynyt miesjoukkoon muina miehinä, oli sanottu: Illeppikin tuli. Olimme kuulleet ensimmäistä kertaa nimen ja kun kissanpentu liittyi meidän joukkoomme kuin muina kissoina, hänestä tuli Illeppi. Kun oli pieni vielä, ei tiedetty, oliko kaimansa tapaan miespuolinen, aikapa tuon näyttäisi, mutta täysipäiväiseksi kissaksi jäi.

-Onpa nukenvaunuissa nätti nukke, nuorempi tytöistä toteaa seuraavasta valokuvasta.

-Hölömö, kissahan se on, mutta ei Illeppi. No mikä se tämän nimi sitten? kysyy vanhempi.

-Sammeli. Sammeli oli suopuvainen , aikuinen poikakissa. Sammelin pystyi pukemaan vauvaksi, laittamaan vaunuihin, työnteleen ja nukuttaa. Kun haluttiin syöttää tuttipullostaa, roikotettiin kainalossa, röyhtäytettiin kuin oikeata vauvaa ja Sammeli ei ollut moksiskaan. Nimi tuli joltakin mökiltä tuomisina. Jos Illeppi oli kokoaikainen kissa, Sammeli tuli ja meni, miten halusi. Oli aina tervetullut leikkeihin ja muutenkin”.

Vanhempi tytöistä tapaa kirjaimia seuraavan kuvan takaa,

- Tuo on N, tuo I, sitten K, O,L; A, I. Nikolai, mikä kissan nimi sellainen?.
- Tämä kuva on Puttaalta, ollaan tultu pois Inarista ja Lapin kissat jäivät sinne. Puttaalla oli omat kissansa ja keisarillista navettasukua oleva poika annettiin kylästelytuomisina lapsille seuraksi ja kun poikakin näyttää olevan, ei pennuista huolta,sanoi antaja.

Tyttöjen äiti ei ollut nimeen täysin tyytyväinen ja lisäsi nimeen Tipsun eli hänen keisarillinen korkeutensa Nikolai Tipsu.

- 0. -Voiku söpöjä pentuja. Mistä nämä on sitte.?
- 0. -Ne on Nikolain pentuja.
- 0. -Kuka niiden emo on, jos Nikolai on isä.
- 0. -Hm, kattoppa ku Illepistä aikaisemmin sanottiin, että aika näyttää, mikä on poikiaan tai tyttöjään, niin Nikolai oli sittenkin tyttö. Tipsu olisi riittänyt nimeksi.
- No pennuitten nimet sitte?
- 0. -Katotaanpa kuvan takkaa. Nikolain eka pennut
- 0. -73,Tuhkimo, Lumikki, Nana ja Eemeli.

Etteikö muka päälle näy, onko poikakissa vai tyttökissa.Olisi pitänyt kokkeilla koiralla. Kun minä ilmestyin nurkantakaa synnyinkodin pihalle ja kissanpentuja oli pyörtänöllä niin johan poikapennut kipaisi puuhun ja tyttöpennut livahti aitan alle, siitähän ne tunnisti.

-Tuo on ÄRRÄ, tuo on O niinku osakunta, jossa käyään jumpalla, Vaarin kirjain,Aatu, Niinan kirjain, Isä, Eemeli, Matti, Inari Rovaniemi.Tähän talloonko te muutitta ja taas korillinen kissan-pentuja.

-Tänne. Nikolai sai pennut juuri ennen muuttoa ja minun isäni eli teiän Ukki kertoi, kuinka muuttokuorma oli Muurolassa meinanut mennä ojaan.

- Ossahan se ajjaa vai miksi?

-Nikolai oli pitkästynyt siinä vänkärin paikalla laatikossaan ja rupesi kantamaan pentujaan alas niinkuin kissaemoilla on tapana, niskasta , mutta sinne polkimien alle

- Ettei pahempaa sattunut.?

-Tässäkö ne on kuvassa.Arvaanko nimiä? Tipsun mukaan Tapsu, tai Sipsu lisää pienempi tytöistä.

- Mussukka, Tico, Söpö, Misu

- Minne ne pantiin.

- Sanomalehteen, pikkuilmoituksiin, mutta ei kaikkia, Mussukka jäi, oli nättein.

- Ja pennukkain?

- Varppi, seitsemät pennut pyöräytti.Huhtikuussa -75 ensimmäiset Sysi, Viiru, Jysky ja Missukka. Sysille, joka toella sysimusta, kävi ikävästi. Auto ajoi päälle 25.8.-76. Samana päivänä 31 vuotta myöhemmin Ransu katosi. Senhän te jo muistattekin.Vieläki itkettää, huokasivat kaikki yhtäaika.

-Toiset, -76 Muusa, Pommo, Rommo, kolmannet huhtikuussa -77 Samu, Törhö, Taavi ja Ruusa. Syyskuussa neljännet, Salli, Lilli, Molla ja Lulla.Viiennet tammikuussa -78, Morris, Moritz, Max. Kuuennet kesäkuussa-78, neljä pentua, mutta nimet on hukassa.. Täytyypä kuuluuttaa.

Kaikki kolme panevat kämmenet tötterölle ja kuluuttavat: Kukka sai Mussukan pentuja, ootappa, kuusviikkosia ainakin olivat, elo-syyskuussa 1978.

Kuuluutuksen jälkeen luetteleminen jatkuu: Mussukan seitsemännet pennut helmikuussa -80 Villi, Lelli ja Elli. Elli oli aina vähän hölmistyneen näköinen, oli saanut silityslaudasta päähänsä.

-Jokaisen pennun kohdalla pidettiin huolta, että varmasti pääsivät hyviin koteihin ja haettiin poisikin, jos tuntui siltä ettei.

Minusta tuntua, että silmät alkoivat loppasta ja taisin torkahtaa. Heräsin pieneen

riemun kiljahdukseen, luulin minua tarkoitetun ihanalla koiranpennulla, nimi vain ei tuntunut tutulta. PÖRRI.

-Teillä oli kasa kissoja ja siihen sitten vielä koiranpentu. Oliko sillä rotua. Kissoillahan ei ole rotua, eihän.

-Varppina on, Mariallakin on kaksi siamilaista rotukissaa.

-Pörrillä oli monta rotua tai ainakin kaksi, siperian hysky ja pohjan pystykorva. Aivan ihana, pienenä puhuteltiin perhoskoiraksi, isompana lapinkoiraksi, meille se oli Pörri. Pörri oli tyttö ja sai ensin yhden pennun -78, Monni Anselmus. Toiset pennut heinäkuussa -80, Rene, Rono, Rita ja parvon. Mussukan pennut asuivat yläkerrassa ja Pörri pentuineen alakerrassa. Kun Pörri oli niin sairas, ettei jaksanut ruokkia pentujaan, pantiin ruiskun päähän pyörän venttiilikumi tutiksi ja annettiin pennuille maitoa joka neljäs tunti. Pörrille ruiskutettiin niskaan nahan alle suolaliuosta. aamuin illoin. Kaikki selvisivät. Pörrää piti pitkään tuhuuttaa niskaan, vaikka oli terve. Mussukan pennut yläkerrasta kävivät vähä väliä kurkkimassa, Mussukka roikotti niskasta niitä takaisin, kunnes totesi, annamma niitten mennä kissan- ja koiranpolkkaa keskenään, ja kyllä ne meniki.

-Näyttäkääpä sormilla, montako pentua keskenään tanssi? Toinen käsi ja peukalo, näyttää vanhempi. Kolme sormeaa nuorempi.

-Sehän on sun ikä, ojentaa vanhempi.

-Joko ne loppu.

-Pörri sai vielä yhden pennut. Isä oli pohjanpystykorva. Yksi pennuista oli melkein valkoinen, se meni Hirvaalle, toisessa ja kolmanessa oli enemmän ruskeata. Toinen meni Oikaraiseen ja kolmas Sallaan. Mutta nimet, kuuluutamma: kämmenet tötterölle ja Minkänimisiä Pörrin pentuja haettiin -81 tai -82. Mutta siihen ne sitten loppui kun se leikattiin Ullalla.

-Mutta pohjanpystykorva, semmoinenhan tulee Moskusta, pienempi tietää.

-No eikä tule, sehän on jo, vaikka onkin pentu, julistaa vanhempi.

-Ransupa oli serri, haastaa pienempi.

-Niin olikin, emäntä tasapainoilee, kuin ilmetty serraidesin paimenkoira Suuresta koirakirjasta.

Tästä aiheesta olen kuullut lähes ensi päivistä lähtien. En pane pahakseni enkä hännän kippuran vertaa kade, niin mielenkiintoinen, jännittävä, pitkä, iloinen ja surullinenkin tarina. Ransu saavutti 15 ja puolen vuoden iän. Tarina alkoi Israelissa Tiberiaan kaupungissa Gennesaretin järven rannalla.

Viereisen paloaseman palomies oli saanut siirron. Oli katsellut naapurissa asuvan nuoren naisen olevan paljon yksikseen. Kaupungilta palatessa oli naisen oven edessä odotellut koiranpentu joka muutta mutkitta asteli ovesta sisään kuin kotiinsa, esitteli itsensä israeliksi, sanoi polveutuvansa suoraan ylenevästi ja olevansa aito. Nimi tuli seuraavalla ovenavauksella, kun toisessa huoneistossa asuva 8-vuotias Reetta sisään astuessaan huudahti, että mistä te olette löytäneet Ransun.

Lomahuoltolennolla lensi sitten Rovaniemelle ja ensimmäinen lumikinos oli kuin Välimeren vaahtoa, mutta hui, kuinka kylmää.

Että semmosta, minun mielipuuha on kaivautua niin pohjalle kinokseen kuin pystyn.

Ransu kierteli emäntänsä mukana Suomea pitkin poikin, mutta ulkomaille ei enää halunnut, Ruotsiin ei olisi edes päässyt. Oli laumanjohtaja Jassolle, sakemannille, sitten minun kasvattiäidille Ronjalle, enon Pippurille mutta ei Pikulle, olivat collieita, 14 vuotiaiksi elivät. Kerran yritti Pikulle ärhennellä ja siitä seurasi kertoman mukaan 20 tikin reissu Simon luokse. Tyttöjen ollessa vauvoja, Ransu asettui jalkopäähän potkittavaksi.

- Oliko Rita sille niiko täti, koiratäti?
- Nellapa oli sisko, kissasisko.

Rita oli Pörrin pahnanhohjimmainen pentu joka jäi emonsa seuraksi ja eli 15 vuotiaaksi.

Ja taas kissa kuvioissa. Nella oli oikeasti emännän kissa, oli haettu pikkuilmoituksista Tepsasta. Jäi asumaan Ritän kanssa mummolaan ja eli siellä 21 vuotta. Nellalle tuli Helsingistä asti kaveriksi hoitokissana sairaalassa töitä tehnyt Ville, Ville Pumpuli. Oli pudonnut vahigossa neljännessä kerroksesta kadulle mutta ei menettänyt kaikkia niistä yhdeksästä hengestä, viidestä kerrotaan. Eli niillä loppuilla mutta ei montaa vuotta.

-Vieläkö löytyy muita kuvia?

-Vaikka kuinka kuuluutettaisiin, näin, kädet tötterölle:::

-Tässäpä tällä kertaa ja tarinan oppi on siinä, että jos lemmikkieläimenn ottaa, se on vuosien matka lemmikin

rinnalla

-Kumman vuoro on Moskua käyttää pihalla?

-Minun.

-Minunpa!

-Menkää yhdessä.

Minulle Mosku-pojalle passaa jompi kumpi tai kumpikin, olen innokas ja kiitollinen kunhan ulos asti ehdin ennenkuin.....

Pohjanpystykorva Mosku, 6 kk

Koiraparkki

